

Virksomhetsplan 2020 – 2025

Virksomhetsplan er det overordnede, lokale styringsdokumentet for barnehagens arbeid.

Føringene som ligger i virksomhetsplanen skal tydeliggjøres i den enkelte barnehages årsplan.

Planene skal sammen sikre at barnehagen når målsettingene som er nedfelt i barnehageloven og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og andre føringer.

Planene skal videre dokumentere hva som gjøres og hva som skal være grunnlaget for planlegging og vurdering.

Dokumentene skal videre gi innsyn og påvirkningsmuligheter og være et info dokument for andre samarbeidspartnere.

Informasjon om barnehagen:

Spornes gårdsbarnehage AS er en privat barnehage. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser med Spornes og Hove som nærmeste naboer.

Barnehagen drives som tilleggsnæring til Flademoen gård, der gårdseier Brit og Inge Fredriksen driver Tromøy planteskole.

Barnehagen har plass til 60 barn i alderen 0 – 6 år. Vi har pr i dag 17,4 årsverk.

Barna er fordelt på 3 avdelinger i hovedhuset. Blomsterbarna, Spirene og Småspurvane.

Vi har i tillegg til hovedhuset snekkerbod, drivhus, egen åker, lavvo, utekjøkken m/bakerovn og grindbygg.

Å være miljøbevisst er viktig for oss. Vi har fyrkjele for å varme opp bygninger med vannbåren varme. Egen elbil som brukes til å handle mat, kjøre til møter/kurs osv.

Mye av maten vi lager dyrker vi sjøl i drivhuset.

De neste åra vil vi også bruke mye tid på søppel. Tur til heftingsdalen, søppelpatroljer, samlinger/eksperimenter om hva som skjer med søpla vår og kildesortering.

Barnehagens virksomhet styres av:

*Lov om barnehager §1 Formål:

«Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier»

*Lov om barnehager §2 Barnehagens innhold:

«Barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet. Departementet skal fastsette en rammeplan for barnehagen. Rammeplanene skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Samarbeidsutvalget for hver barnehage skal fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten»

*Rammeplan for barnehager.

*Barnehagens årsplan.

Andre lover og forskrifter som er viktige i forhold til barnehagens arbeid.

*Forvaltningsloven – regler om taushetsplikt.

*Barneloven: Lov om barn og foreldre

*Opplæringsloven – spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder.

*Vedtekter

*Lov om arbeidsvern og arbeidsmiljø

*Lov om internkontroll, HMS

Rammeplanens fagområder:

Rammeplanen inneholder sju fagområder som barnehagen skal være innom i løpet av året. Det for å sikre et variert og allsidig opphold. Fagområdene er integrert i hverdagslivet i prosjekter og i ukeplanene våre.

De sju fagområdene er:

*Kommunikasjon, språk og tekst

*Kropp, bevegelse, mat og helse

*Kunst, kultur og kreativitet

*Natur, miljø og teknologi

*Antall, rom og form

*Etikk, religion og filosofi

*Nærmiljø og samfunn

Barnehagens samarbeidspartnere:

*Helsesøster

*Barnevernet

*PPT

*Logopedtjenesten

*Roligheden skole og Sandnes skole

*Arendal kommune

*PBL – private barnehagers landsforbund

*Fagteam

Barnehagens verdigrunnlag:

Hos oss skal barna være med voksne som har tid, bryr seg om og som kan gi barnet trygghet, anerkjennelse og respekt.

Barna skal få delta i daglige gjøremål sammen med oss voksne og vi skal arbeide i drivhuset med grønnsaker og blomster. Vi skal jobbe sammen i grupper hvor barna skal lære å samarbeide og hjelpe hverandre. De skal oppleve mestring. Følelsen av å mestre noe er en sentral utvikling av selvfølelse og identitet.

Barna skal føle at de er viktige og betydningsfulle for fellesskapet.

Barna skal få leke i rolige omgivelser med vakker natur på alle kanter.

Vi skal gi barna forståelse for bærekraftig utvikling. I bærekraftig utvikling inngår kjærighet til naturen, forståelse for samspill i naturen og samspillet mellom mennesker og natur.

Barnehagens 4 satsningsområder 2020-2025

1. **Fra jord til bord:** Her deltar barna aktivt i alle ledd i prosessen fra vi sår et frø til vi høster og spiser det vi har sådd. Vi jobber i mindre grupper hvor barna lettere lærer å samarbeide og hjelpe hverandre. Grunntanken bak det vi i barnehagen kaller «det grønne» er at i dette arbeidet samarbeider vi, føler mestring og blir trygge på oss selv. Vi ser at vi betyr noe for gruppen og arbeidet.
2. **Lek:** Å tilrettelegge og støtte opp om en god lek er en av våre viktigste oppgaver i barnehagen. Leken gir glede og venner. Lek er en av de viktigste arenaer hvor barn utvikler sosiale ferdigheter, noe som er nødvendig for at de skal bli trygge på seg selv og få et godt liv. Gjennom leken utforsker barnet den virkeligheten barnet er en del av. Lek er en måte å takle endringer på og den er en problemløser.
3. **Natur og aktivitet:** Vi skal bruke mye tid ute og i naturen. Ved å være mye ute bidrar vi til å gi barna en følelse av nærhet til naturen. Vi er selv et stykke natur, vi er robuste og vi er skapt til å være i naturen. Vi har det best når vi er i det miljøet vi er ment å være i. Undersøkelser viser at barn som er i tilknytning til natur får bedre psykososial tilpasning og de har bedre evne til å løse konflikter. I naturen får barna naturlige utfordringer tilrettelagt av naturen selv. Barnet gir seg selv utfordringer tilpasset mestringsnivå, trygghet og mot. Hagen/uteområdet er av stor betydning for Spornes gårdsbarnehage. Vi skal sørge for at barna har busker å leke i, at de har trær å klatre i og at de selv skal få valget om de vil gå rundt en kulle eller om de velger den bratteste og tøffeste vei til toppen.

Vi skal sette fysisk aktivitet på dagsorden – gjennom lek, turn, dans og turer i skog og mark. Barn trenger plass og mulighet til å klatre, balansere og løpe. Det å mestre kroppen og være dyktig i fysisk lek styrker barnets selvtillit i forhold til seg selv og andre. Sansene er mer åpne og det gjør forholdene for læring bedre.

4. **Språk:** Hos oss legger vi til rette for barnas språkbruk i meningsfulle sammenhenger. Blant annet i arbeidet med det grønne, samlingsstund, turer, måltider, prosjekter og i dagligdagse samtale med barna. Vi bruker også snakkepakke som et pedagogisk verktøy. Her forteller eventyr som støttes med konkrete. Det skaper glede, latter, motivasjon og en lystbetont bruk av språket.

Vi leser for barna og bøker skal stå tilgjengelig for barna på alle avdelinger.

De ansatte i barnehagen er forpliktet til å bidra til å gi alle barn en god språkstimulering og tidlig hjelp dersom språkutviklingen er forsinket eller barnet har språkvansker.

Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medinnflytelse i hverdagen.

Vi skal skape et språkstimulerende miljø og gi barna gode arenaer for å bruke språket aktivt i hverdagen.

Vi bruker også TRAS – observasjoner så hele personalet kan øke sin kompetanse på det språklige området.

Barns medvirkning: Vi skal gi barnet mulighet og rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved livet i barnehagen gjennom aktiv deltakelse og i planlegging og vurdering av virksomheten. Vi ansatte skal sikre at alle stemmer blir hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår.

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og får delta.

Selvstendige initiativer og evne til å forme sitt eget liv er en kvalitet!

I løpet av året har vi samtaler med hvert barn. Da forteller de litt om hva de liker å leke med, hvem de leker med og om de trives i barnehagen. Denne samtalen blir også et tema under foreldresamtalen.

Overgang barnehagen til skole: Det er viktig å legge til rette for en god start på skolen. Barn må få tid til å bli godt kjent med både skolen og SFO i god tid før første skoledag.

Vi skal arbeide bevisst med begynnende skriveinteresse, kle på seg, rydde opp etter seg, vente på sin tur, gå på do selv osv.

Vi har et godt samarbeid med Roligheden og Sandnes skole gjennom hele året. I tillegg til besøk på skolene sammen med barna, har pedagogisk leder samarbeidsmøter med skolene en gang i måneden for å sikre en god overgang for barna.

Livsgledebarnehage: Spornes gårdsbarnehage er en livsgledebarnehage og Færvik bo og omsorgssenter er et livsgledehjem. Vi samarbeider gjennom året for å skape gode opplevelser for unge og gamle. Hensikten er å stimulere til felles aktivitet og fremme glede og respekt.

Foreldresamarbeid og dokumentasjon:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling»

Dette innebærer at foreldrenes ønsker og behov for hvordan barna skal ha det, har stor betydning for barnehagens arbeid.

Den daglige kontakten ved bringe og hentesituasjonen blir en viktig del av arbeidet.

Foreldresamtaler har vi to ganger i året.

Foreldremøter i løpet av året.

Andre arrangementer som påskefrokost, lysfest, Lucia feiring, foreldrekafe og sommeravslutning.

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg»

Foreldrerådet består av samtlige foreldre/foresatte i barnehagen.

Ifølge loven skal foreldrerådet fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Foreldre skal i samsvar med barnehageloven, velge to representanter til barnehagens samarbeidsutvalg. Dette blir gjort i forbindelse med foreldremøte på høsten.

Det blir da valgt to foreldrerepresentanter og en vara. Barnehagen velger også ut to representanter fra personalgruppen. Eier er med på samarbeidsutvalgsmøtene.

Videre følger progresjonsplan for: Blomsterbarna, Spirene og Småpurvene.

Blomsterbarn

Blomsterbarna: Er en avdeling for barna i alderen 3 – 6 år. På avdelingen er vi opptatt av at barna skal få utvikle seg til selvstendig små individer. Vi skal være støttende og oppmuntrende veiledere og tilretteleggere. Barna skal få mulighet til å ytre sine ønsker og behov. Vi har fokus på at barna skal få prøve ut, tørre å stå for egne meninger og få mestringsfølelse. For å klare dette på best mulig måte har vi valgt å dele barnegruppe inn i mindre grupper etter alder og utviklingsnivå.

Barnehagens satsningsområder er:

Fra jord til bord

Språk

Natur og aktivitet

Lek

Fra jord til bord:

Hovedmål: Barna skal få ansvar, samarbeide med andre, føle mestring, få en viss forståelse for bærekraftig utvikling. Få et eieforhold til det de sår/planter.

Fra jord til bord er hovedfokus i barnehagen året gjennom. Barna skal delta i alle ledd – fra vi sår et frø til vi høster og spiser det vi har sådd. Gjennom flere aktiviteter lærer barna å stelle og vise omsorg for plantene. De forstår at det å samarbeide har mye å si for sluttresultatet. De forstår også at valg de tar kan påvirke hvordan resultatet kan bli. Vi vil at barna skal bli selvstendige samtidig som de lærer seg å ta hensyn til plantene og miljøet vårt.

Blomsterbarna er i drivhuset to ganger i uken. I løpet av uken er de også på åkeren. Vi har også to bagedager i uken. Vi bruker mye tid i bakstehuset/utekjøkkenet.

Hånd i hånd med det grønne, jobber vi nå med prosjektet vårt: «Livet i bikuben». Dette er et spennende prosjekt som går på å bli bedre kjent med bien og deres liv. Det er viktig at barna får kunnskap om verdien av bien og alle våre insekter som er en del av vår natur og grunnen til at blomster, grønnsaker og andre planter vokser videre. Vi bruker tid på å bli kjent med bien Bella som stadig «stikker» innom. Bien Bella er en liten biebamse som vi prater mye med og som barna er blitt veldig glade i. Vi har samlinger hvor barna er aktive samtalepartnere med oss voksne, men også sammen med bien Bella som har sin egen stemme og personlighet. Vi vil at barna skal engasjere seg i temaet og få eierskap til det vi jobber med.

Vi jobber også med bienes økosystem og bienes rolle. Vi snakker om bienes hierarki, for å få en større forståelse på hvordan det fungerer i en bikube. Bestøvning og sverming skal vi også snakke om i løpet av året.

Barna skal få være med å så en blomstereng som biene kan kose seg i. Vi skal også få låne en bikube fra birøkter Gunnar Vågsnes.

Språk:

Hovedmål: Barnehagen skal gi barna varierte og positive erfaringer med å bruke språket.

Begrepstrening og god språkstimulering er en svært viktig del av barnehagens innhold og hverdag. Språket læres ved å bli brukt. I barnehagen jobber vi systematisk med språk, men også situasjoner i hverdagen er med på å skape en spontan språkstimulering.

Språkboks: Vi har en språkboks som brukes jevnlig. Kofferten brukes i mindre grupper og den inneholder blant annet historier, bilder, aktiviteter, sanger og spill med hovedmål å jobbe aktivt med språket. Dette er bare et supplement til språkmiljøet som hovedsakelig består av bevissthet rundt daglige gjøremål, aktiviteter, samtaler og lek.

Snakkepakke: Også et flott supplement til språklig utviklingen. Pakke med eventyr og konkreter og som er fin til begrepstrening.

Lekegrupper: Vi deler barnegruppen inn i mindre grupper. Da blir det mer oversiktlig for oss voksne og lettere å se hvert barn. Også bedre for barna i forhold til kommunikasjon, lek og språk. Det er viktig å gi barna våre anerkjennelse og tilbakemeldinger i løpet av dagen.

Uteområdet og arbeidet med det grønne er også viktige arenaer hvor vi jobber med barnas språklige utvikling. Vi har et stort uteområde som skaper store muligheter for motorisk trening. Den motoriske aktiviteten er også med på å stimulere språket positivt.

Natur og aktivitet:

Hovedmål: Skape positiv opplevelse av å være i naturen og ta vare på naturen.

Barnehagen har et flott og stort uteareal som innbyr til lek, oppdagelser og utfoldelse. Dette uteområdet benytter blomsterbarna seg mye av da det appellerer til mye grovmotorisk aktivitet og flott rollelek. Vi bruker så mye tid som mulig ute og er også mye på tur. Vi drar til ulike områder i nærmiljøet. Stedene vi ofte besøker er; Skytebanen, Erikshaven, Lavvoen, Spornes og lekeplassen på Hove.

På turen skal barna få mulighet til å være nysgjerrige, spørrende, utforskende og lekende. Vi ønsker å skape en holdning blant barna om at det er gøy å gå på tur – selv om det regner. På turene har vi mulighet til å bruke sansene våre: Føle, lukte, se, smake og lytte. Vi bruker naturen aktivt når vi er på tur.

På avdelingen ønsker vi at barna skal bli kjent med og få forståelse for planter, dyr, landskap, årstider og vær. Et mål er å la barna få utvikle kjærlighet og forståelse for naturen. Barna skal få glede av å ferdes i naturen, få positive erfaringer og opplevelser. De skal lære om dyr, fisker, fugler, insekter og småkryp samt planter og trær.

Gjennom opplevelser og lærdom i naturen kommer bærekraftig utvikling inn som et viktig tema i barnehagen. Vi vil gjennom samtaler med barna snakke om dette begrepet, om hva ordet betyr og betydningen det har for vår og deres neste generasjon. Her vil det være viktig for oss å få frem at vi må ta vare på de ressursene som naturen gir oss og at vi må bruke ressursene vi har på best mulig måte.

Vi har fokus på at vi må være snill mot naturen (dyr, insekter, trær, blomster etc.)

Lek:

Hovedmål: Utvikle sosial kompetanse

Barnehageloven legger føringer for lek i §2.2

«barnehagen skal gi muligheter for lek og meningsfylte opplevelser og aktiviteter»

Barns lek har en egenverdi. Leken er den største arena for å utvikle sosial kompetanse. Lek er også en stor arena for å lære språk.

Vi på avdelingen ønsker å ha gode muligheter for at leken kan utvikle seg. I leken kan barna bygge vennskap med jevnaldrende, men også vennskap på tvers av alder, miljø, utvikling, bakgrunn med mer. På bakgrunn av dette vil vi vektlegge frileken. Da er det nødvendig at de voksne er «tilstede» i leken. Med tilstede mener vi at vi har en observerende rolle. Barna skal selv få utvikle og forme leken, men noen ganger trenger barna hjelp av en voksen. Vi skal hjelpe barna med å knekke lekekodene. Dette vil si at den voksnes rolle i frileken skal være observerende, veiledende, støttende og oppmuntrende.

På Blomsterbarna skal lekene være tilgjengelige for barna.

Uteområdet vårt innbyr masse til lek – både organisert lek som gjemsel, en to tre stopp, men også til frilek hvor barna bruker sin egne fantasi og eventyrlyst.

Barns medvirkning

Hovedmål: Barna skal få være med på å forme hverdagen på avdelingen.

På Blomsterbarna er vi opptatt av at barna selv kan være med på å danne/medvirke til barnehagehverdagen. Vi tenker på barna som kompetente og handlingsdyktige barn.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» (Barnehageloven §3).

- Samtaler med barna
- Vi lytter til barnas ønsker og behov
- Barna er med på å påvirke i samlingsstund

- Frilek – vi observerer og legger merke til hva barna liker å leke med og hva de er opptatt av.
- Vi skal ta barnas ønsker om aktiviteter på alvor
- Vi er nysgjerrige sammen med barna.

Ved jobbe i små grupper har vi som voksne større mulighet til å se hvert enkelt barn og dets behov og ønske. Det er også lettere for barna å knytte kontakter og få venner. Barna slipper lettere til og kan lettere uttrykke seg. I en liten gruppe kan det også være enklere å oppleve mestring da vi kan tilpasse etter alder og utvikling. I grupper trekker vi inn satsningsområdene.

Dokumentasjon:

Gjennom dokumentasjon kan vi på avdelingen vise dere hva barna deres opplever, lærer og gjør i barnehagen i løpet av dagen, uken, måneden og året. Vi bruker mye fotodokumentasjon i arbeidet vårt. I forbindelse med turer og aktiviteter tar vi mye bilder, som legges ut på skjermen i gangen samt på nettsiden vår.

Vi observerer barna i det daglige, og disse observasjonene blir lagt frem for foreldre/foresatte på foreldrekonferanser høst og vår. Observasjonene blir også en dokumentasjon på hvordan barnet har det i barnehagen- hvordan barnet fungerer sosialt, motorisk og språklig. Ved slike observasjoner bruker personalet et pedagogisk hjelpemiddel som heter Alle med og TRAS. Alle med går på barnets sosiale utvikling og TRAS går på barns språkforståelse.

Førskoletrening: Det skjer mye det siste året før skolestart og vi skal legge til rette for at barna får en meningsfull tid her i barnehagen. En viktig målsetting for førskolebarna er å sende fra oss trygge barn. Derfor vil vi fokusere på selvstendighet og mestring. Både sosialt og i praktiske situasjoner. Vi fortsetter arbeidet vårt med å skape gode relasjoner og bygge vennskap mellom barna slik at de kommer styrket inn i skolen. Vi mener at felles opplevelser forebygger mobbing og bygger opp barnas selvbilde. Kroppslig mestring er også en viktig arena for at barna lykkes i leken og en av mange grunner til at vi fokuserer så mye på aktiviteter ute sammen med gode naturopplevelser.

Førskoletreningen vil foregå både på avdelingen og ute i naturen. På avdelingen vil barna få sin egen førskoleperm og blyant. Her blir det oppgaver og aktiviteter de skal utføre i tillegg til samtaler om ulike temaer Dette blir fast en time i uka, men det blir også fokus på førskolegruppen gjennom hele året i ulike sammenhenger. De vil blant annet få ulike ansvarsoppgaver som de kan mestre. Dette kan være å hjelpe til med måltid, pakke sekk, rydde, sortere osv. Det er for eksempel nyttig at barna klarer å kle seg selv, ta vare på sakene sine, huske vannflaske og klare seg på do alene. Dette jobber vi med daglig.

Ute skal vi fokusere på naturen, passe på dyrene og miljøet og lage egne leker som skal være med på å skape et spennende utemiljø. Dette innebærer prosjektering, planlegging og utførelse. Barna bidrar med å finne løsninger som vi voksne følger opp og støtter. De skal blant annet få muligheten til å beherske verktøy og redskaper. Dette arbeider vi med for at barna skal få tro på egen kompetanse og oppleve mestring i gruppen. Vi mener at den beste forutsetningen for å få en god overgang til skolen er at barna er trygge på seg selv. Derfor må barna oppleve at de er en viktig brikke i fellesskapet og legge til rette for at barna blir satt pris på som den de er. Satsningsområdet «fra jord til bord» er en viktig plattform for dette arbeidet og rommer mange elementer som styrker fellesskapet.

Tekst og språkutvikling er et viktig satsningsområde. Derfor er vi bevisst på bruk av hensiktsmessige begreper i aktiviteter og hverdag. Samtale og refleksjon, sammen med litteratur, sang, lek og tegning er grunnleggende for en god tekst og språkutvikling. Vi vil etter hvert introdusere barna for «sine» bokstaver, men uten å legge press på læring av bokstaver. Å bli eksponert for tallsymboler og bokstaver i bøker og omgivelser er også en del av utviklingen.

En annen viktig satsning vi har dette året er miljø. Siden vi er så glad i naturen ønsker vi å bidra til å bevare miljøet best mulig. Vi vil ha miljøpatrulje og fokusere på mindre forbruk og sortering av søppel. For å forbruke mindre er vi i gang med å reparere, bevare og vedlikeholde, samt tenke gjenbruk. Dette blir en naturlig del av førskolegruppen.

Felles gjennom hele året:

Vi jobber med «hvem er jeg»

Rekke opp hånda

Samarbeid

Selvstendighet

Respekt for forskjellige meninger

Omsorg og terapi

Mestringsfølelse

Skrive navnet sitt

Kunne sitte rolig i en periode

Kunne ta imot beskjed

Vente på tur

Rydde etter seg selv. Kle seg.

Klare seg på do.

August:

Barna får utlevert førskolemateriell og gjør oss kjent med førskoletrening.

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig, fokusere på selvstendighet og mestring. Styrke det å mestre situasjoner alene og med en partner/venn i grupper.

Tema: Meg- hvem er jeg

Førskoletrening:

- Vi samtaler om hvem vi er, hvor vi bor og blir bevisst på at vi har et for- og etternavn.
- Tegne meg selv og huset mitt

- Kjenne til ulike kroppsdeler
- Vi snakker om og kjenner etter ulike følelser og uttrykk
- Vi blir kjent med ulike ansiktsuttrykk

Andre aktiviteter:

Vi sorterer og systematiserer leker på avdelingen

Vi gjør oss kjent i lavvo og reiser på turer sammen. Barna bidrar til å rydde på uteområdet rundt lavvo og vi introduserer spikking for barna. Å spikke innebærer å passe på kniv og sikkerhet, samt bruke kniven riktig.

September:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig

Tema: Fellesskap og samarbeid

Fellesskap og samarbeid er viktig for å få til noe større enn hva en klarer alene. Vi vil fokusere på at vi kan få til noe sammen og på hvordan vi ønsker å være med hverandre. I september vil vi tenke miljø og finne ut hvilke miljøtiltak vi kan gjøre i barnehagen.

Førskoletrening:

- Vi jobber sammen i drivhuset og høster, produserer og deler i fellesskap
- Bruker bevisst begreper i prosessene som eks. større, mindre, foran, høyere, ru, glatt, myk, hard, over, under, gjennom, ved siden av, på, først, sist, i midten, stor liten, nedover, oppover, øverst, nederst
- Lager et felles maleri
- Kunne kle seg
- Bli bevisst på hvilken årstid vi har nå, hva skjer i naturen (dyreliv og innhøsting) og hvilke klær trenger vi nå.
- Vi projekterer og bygger en gjenstand i lavvo

Vi starter med prosjektarbeid med fokus på prosess. Barna bidrar med forslag og måter å utføre arbeidet på. Hva kan vi få til sammen?

Oktober:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig. Vi er i et stort fellesskap. Bevare miljøet best mulig

Tema: Barns rettigheter og demokrati, former og tall, søppel og søppelpatrulje

Vi snakker om barns rettigheter (FN dagen 24. oktober).

Hva kan jeg bestemme alene og hva kan vi bestemme vi i gruppe/fellesskap.

Vi snakker om kroppen vår og hva vi kan bruke den til (Jeg og min kropp)

Førskoletrening:

- Se på rettighetsslottet ved bruk av pc
- Bevegelsesleker
- Lage/tegne omriss av kroppen vår
- Ha en eller flere avstemminger i gruppen
- Sjøppel, bevare og gjenbruk (reparere)

November:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig, bli kjent med former og tall

Tema: Former og tall Vi vil tegne mye i ulike varianter. Både fritegne og prøve å tegne etter noe, hvordan ser noe ut og beskrive. Kanskje noen ønsker å skrive navnet sitt eller andre former for skriving. Vi vil se etter hvordan vi holder blyanten, og tenker litt på blyantgrep.

Vi vil også se litt på temperaturer ute, og ulike begreper knyttet til dette. Blir det regn eller snø? Hva er kaldt og hva er iskaldt? Hvilke klær trenger vi og hva skjer i naturen nå?

Førskoletrening:

- Vi lager former og mønster av naturmateriale eller annet vi har tilgjengelig
- Finner former og tall ut i naturen (formjakt) – Turer
- Ulike oppgaveark former og tall
- Klippe og lime former og tall
- Opplever tall i form av gjenstander (ett barn, to gutter, tre jenter, fire biler, osv.)
- Spill, vi spiller ulike spill bl.a. med terning
- Vi jobber med temperaturer med gradestokk og eksperimenter med f.eks. å fryse vann over natten, vi lager mønster/symmetri med naturmaterialer, vi hjelper dyrene i nærområdet (setter ut mat til fugler og ekorn) og vi følger med på hva som skjer i naturen nå (hva skjer med dyrene/trærne når det blir kaldt, hvor blir insektene av?).

Desember:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig

Familie, høytid, glede og magi

Dette er tiden for glede, undring og magi. Vi snakker om familie, høytid og det å være glad i noen. Desember er en måned med både adventsamlinger, kirkebesøk, lesing, sang, nissefest og nissestreker. Vi ønsker å gjøre desember spesiell og magisk for barna.

Førskoletrening:

- Vi klipper og limer på juleverksted, bake med vekt på måling, veiing og lage julegaver:)
- Familie, også hunder katter osv. (hvor mange bor i mitt hus)
- Ritualer og fester (Adventsamlinger, kirkebesøk, luciafest, nissefest)
- Veie og telle de forskjellige ingredienser til baking og matlaging, tyngst/lettest
- Vi lager mat, baker, veier og teller

Januar og februar:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig
«Et lite samfunn i samfunnet»

Tema: Samfunn

På en måte er barnehagen et lite samfunn i samfunnet. Vi har lover, regler, rettigheter og noen som ivaretar oss hvis noe skjer. Hvordan kan vi ivareta hverandre, og hva er ute i storsamfunnet? Vi samtaler om politi, sykehus, skole++.

Førskoletrening:

- Vi besøker bibliotek og vitensenteret
- Lage postkort som vi sender. Vi benytter adressen vår og ser på google earth
- Temperatur og tid
- Blir kjent med årstider, måned og ukedager
- Blir kjent med begrep natt/dag, morgen kveld
- Begreper kald /varm, kjølig/ iskald, høy/ lav, tung/ lett, varm/ kokvarm
Plussgrader/ varmegrader, minusgrader/ kuldegrader. Hva er en gradestokk?
- Vi måler temperatur hver førskoletrening
- Vi lager mat (frossen mat, koker og varmer opp)
- Spiller spill
- Klær som passer til hvilken temperatur

Mars:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig

Tema: 4 elementer, Vannets kretsløp, det grønne – fra jord til bord
Antall og begreper

De 4 elementer har alltid vært en del av vår virksomhet. Denne måneden retter vi søkelyset på de fire elementer og eksperimenterer innenfor disse. Vannets kretsløp er en viktig faktor til alt som vokser og gror, derfor skal alle kjenne til det. Vi ser på sammenhenger i naturen og hvordan alt er avhengig av hverandre.

Førskoletrening:

- Vi eksperimenterer (vann, luft, jord, ild) Vi ser hva som skjer med planter som mangler et element
- Forbereder forestilling
- Blir kjent med begrepene, flere enn/ færre enn, mer/ mindre, flest/ like mye
- Vi klipper, limer, går på formjakt
- Vi blir kjent med «mine bokstaver» og rekkefølge. Bokstavene formes i pinner og tau og vi bruker kroppen til å bli kjent med formene. Begreper som skrå, buet og rett blir aktuelle

April:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig

Tema: «Fra jord til bord»

Alt arbeidet vi gjør i forbindelse med drivhus og åker fra såing til innhøsting går under begrepet «Fra jord til bord» I april er vi i full gang med å stelle spirer og vekster. «Fra jord til bord» rommer de fleste områder innenfor rammeplanen og er et av hovedelementene i driften og virksomhetsplanen.

Vi vil også samtale om skolebesøk og fadderordning

Førskoletrening:

- Vi steller i drivhus og i åker

- Prosessen fra et frø til spirene fra en plante til en frukt
- Hvor mange frø planter vi av hver sort
- Vi vil også se på hva som skjer i naturen på denne årstiden og se nærmere på insekter og småkryp
- Vi vil også bruke masse tid på ringleker og andre aktiviteter ute. Tradisjonsleker er en fin tilnærming til aktiviteter som kan utføres i skolegården og i friminutter.
- Vi bruker begrepene bevisst i barnehagen, hagen i drivhuset og på turer -Eks «Under en gran» «ved siden av en stein», Hvor er de fleste / minste osv.
- Oppgaveark

Mai/juni:

Hovedmål:

Gjøre barna klar for overgang barnehage-skole, sosialt og faglig

Tema: Skolestart

I mai og juni blir det skoleforberedende aktiviteter som skolebesøk og fadderordning. Vi forbereder overnattingstur og fortsetter med ringleker og andre aktiviteter. Vi vil også gå igjennom det vi har erfart det siste året. hvordan begynte vi, hvor står vi nå, tall, former, samfunnet, miljø, osv.

Vi vil samtale om overgangen og følelser knyttet til avskjed i barnehagen og på vei til en ny livsepoke

Førskoletrening:

- Rekkefølge bokstaver i mitt navn
- Blir kjent med hvordan bokstavene setter seg sammen, strek i skråstilling, strek i loddrettstilling/rett rygg, strek i vannrett stilling
- Vi klapper rytmen i navnet
- Rim og regler + spill
- Samling om overnattingsturen
- Samling om hva som har skjedd dette året, hva tar vi med oss
- Skolebesøk og møte med faddere
Vi treffer andre førskolebarn i nærområdet

Spirene

Er en avdeling for barna i alderen 2-4 år. På avdelingen er vi opptatt av at barna skal få utvikle seg til selvstendig små individer. Vi skal være støttende og oppmuntrende veiledere og tilretteleggere. Barna skal få mulighet til å ytre sine ønsker og behov. Vi har fokus på at barna skal få prøve ut, tørre å stå for egne meninger og få mestringsfølelse.

Trygghet er et viktig arbeid hos Spirene. Barna må få tid og ro til å bli trygge på oss voksne og de andre barna på avdelingen.

Vi skal tilrettelegge for rolige dager uten stress og vi skal tilrettelegge for god lek. Gode rutiner er også viktig for denne aldersgruppen. Vi tar hensyn til søvnrutiner, mat og bleieskift og hvilestund.

Vi deler barnegruppen opp i mindre grupper. Vi gjøre det fordi:

Barnegruppen blir mer oversiktlig

Barna blir lettere kjent med hverandre og de voksne blir også lettere kjent med barna.

Barna får være sammen med barn på samme alder som har de samme behovene.

Aktiviteter blir tilpasset deres alder og interesse

Det er lettere for voksne å observere barna på en god måte.

Det blir et roligere miljø på avdelingen.

Enkeltbarn kommer i fokus, det er lettere å hjelpe de barna som trenger litt ekstra oppmerksomhet eller tilrettelegging.

Det er lettere for enkeltbarn å hevde seg, oppleve mestring og tørre vise seg frem

Vi har 4 satsningsområder som vi daglig jobber med i barnehagen:

Fra jord til bord: Her skal alle barna delta aktivt i alle ledd fra vi sår et frø til vi høster og spiser det vi har sådd.

Vi jobber i mindre grupper i drivhuset. Vi graver i jorden, sår, vanner, smaker og lukter. Bruker alle sansene våre i dette arbeidet. Vi prater sammen og vi hjelper hverandre.

Vi snakker mye om å ta vare på naturen, være forsiktig med plantene vi har og behandle naturen og dyr med respekt. Vi blir kjent med at mennesker, dyr og planter trenger både jord, luft, ild og vann for å leve.

Vi plukker rips, blåbær og solbær som vi har masse av i hagen. Vi smaker og lager syltetøy/saft.

Hver uke sitter vi rundt bordet og baker brød. Vi har nybakt brød til lunsj hver dag.

Aktivitet og natur: Barnehagens mål er at barna skal få være i nær kontakt med naturen og få plass og mulighet til å klatre, løpe, hoppe og gjemme seg i kratt og busker. Hos oss er det lov å klatre i trær. I naturen står utfordringene i kø, og mestringsfølelsen er på topp når barnet til slutt kommer seg opp fjellknausen. Vi voksne skal være tilstede for barna, støtte og veilede. Vi skal sørge for at det er trygt, men vi skal heie frem pågangsmot og det inderlige ønske om å mestre.

Lek: Vi skal støtte opp om barns lekemuligheter og gi dem plass og tid for at leken skal utvikle seg. Gjennom lek utvikler barn sosial kompetanse. Barna er en del av et større fellesskap og må få kunnskap om hvordan deres væremåte påvirker andre.

Hos Spirene deler vi barna opp i mindre lekegrupper flere ganger i uken for å stimulere leken og hjelpe barna å lære lekens regler og koder.

Vi snakker mye om hva som er greit og hva som ikke er greit og prøver å være gode forbilder og nevne barna som er gode forbilder. De lærer mest fra hverandre og det styrker også barnas selvbevissthet.

Vi har en gruppe barn som er i en alder der de tenker mest på sine egne behov i leken og ofte har vanskelig for å inngå kompromiss med andre, de er samtidig i en periode der de ønsker å være selvstendige og klare seg selv. Vi som jobber med barna skal observere barna i leken og være tilgjengelig for barna ved å delta, støtte, inspirere og oppmuntre dem i leken med andre. Samtidig skal vi trekke oss tilbake og gi barna rom for alene- lek når vi ser at de trenger og mestrer det.

Kommunikasjon, språk og tekst: Barnehagen ønsker å skape et språkstimulerende miljø. Spirene er i en alder hvor språket utvikles i stor grad og vi jobber mye med språkstimulering på avdeling Spirene.

I samlingsstund bruker vi sanger som stimulerer begrepslæring og lyder/uttale.

Vi leker med språket i det daglige med rim, regler, sang, lyder og grimaser som kan stimulere blant annet tungemotorikk.

Det er viktig å benevne gjenstander med korrekt navn, og vi skal være bevisste på at vi er forbilder for barna når det gjelder hvordan man lytter, gir respons og bruker kroppsspråk og talespråk.

Snakkepakke er et systematisk verktøy for å skape et språkstimulerende miljø. Snakkepakken konkretiserer og systematiserer arbeidet med språket, og barna får gjennom lek med eventyr, sang, musikk og konkrete kjennskap med mange nye begreper og ord.

Hånd i hånd med det grønne har vi nå et prosjekt som vi kaller «livet i bikuben». Vi har med oss bien Benny som er maskot på avdelingen. Han forteller oss hvordan livet hans er i bikuben og sammenhengen mellom blomst, bie, honning og pollinering. Vi lærer at vi trenger biene for å få alle de fine grønnsakene og blomstene vi har i barnehagen. Bien Benny kommer ofte frem i samlingsstund og ved måltidet. Han har sitt eget hus og vi tar godt vare på han. Mest av alt forteller bien Benny om hvor viktig det er å samarbeide. Benny har mange venner og trenger alle

for å hjelpe til med å beskytte dronningen. Derfor må vi jobbe sammen. Vi hjelper Benny med den viktige jobben hans ved å så blomster i april.

Barns medvirkning: Rammeplanen sier at barn har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet og delta i planlegging. Vi på spirene ser på medvirkning som nettopp det å «virke med», altså at barna er en del av et fellesskap som de er med på å påvirke og vi prøver derfor å legge opp planer og aktiviteter etter hva vi ser barna er interessert i. Vi er også fleksible og åpne for å endre på planene dersom vi ser at barna ikke er interesserte.

Vi viser respekt for barnas ønsker og meninger

Vi ser deres behov i hverdagen og prøver å rette oss etter dem

Vi bruker deres interesse, impulser, alder og modenhet som utgangspunkt når vi utformer våre månedsplaner og planlegger våre aktiviteter

Vi gir barna mulighet til å uttrykke tanker, følelser, meninger og opplevelser i hverdagen og anerkjenner deres meninger.

Småspurvene

Småspurvene er en småbarnsavdeling for barn i alderen 0 – 2 år. Hos oss skal hvert enkelt barn ha et trygt oppholdssted og en god læringsarena, hvor de blir sett, hørt og tatt på alvor. For at barnet skal oppleve trygghet, er det viktig med god innkjøringsperiode. Her tar vi oss tid til å bli kjent med barna, avdelingen, barnehagen og barnehagens område. Vi har leker og bøker tilgjengelig for barna til enhver tid. Og vi har tre rom som barna kan boltre seg i, vi har også egen innegjerdet uteplass.

Vi skal jobbe med barnehagens 4 satsningsområder på følgende måte:

Fra jord til bord: Barna skal få oppleve og delta i prosessen fra vi sår et frø til vi får mat på bordet. Barna skal få delta i daglige gjøremål sammen med oss voksne og vi skal arbeide i drivhuset med grønnsaker og blomster. Det er viktig for oss at barnet lærer å vise forsiktighet med alt som lever i naturen. Barnet skal oppleve mestring i hverdagen. Mestringsfølelsen styrker barnets selvtillit, og gir det erfaring til å takle nye utfordringer. Det er viktig at de voksne støtter, veileder og tilrettelegger for at barnet skal få en så god opplevelse som mulig, slik at barnet kan oppleve mestring.

Delmål: Vi deler barna opp i mindre grupper som får være med opp i drivhuset. Her skal barn få være med å grave i jorda, vanne, smake, lukte og kjenne på de ulike grønnsakene, plantene og fruktene vi har i drivhuset vårt.

Hånd i hånd med «fra jord til bord» har vi et bie- prosjekt som vi kaller «livet i bikuben» Målet med prosjektet er å bli kjent med biene og viktigheten av å ha biene (og andre insekter) rundt oss og å sette pris på den viktige jobben de gjør. Småspurvene blir kjent med bien Maja. Bien Maja er en bamsebie som besøker oss støtt og stadig. Hun bor i en bikube på avdelingen. I gjennom året blir vi kjent med hvordan bikuben til Maja ser ut innvendig og hvordan hun og de

andre biene lever inne i bikuben sin. Vi skal finne ut av hva biene trenger for å leve og hvorfor vi mennesker trenger biene. Honning blir også et tema.

Kommunikasjon, språk og tekst: Vi ønsker å skape et språkstimulerende miljø og legge et solid grunnlag for videre utvikling. «Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk»

Delmål: Vi legger stor vekt på de uformelle læringssituasjonene, da det er her de minste barna i størst grad tilegner seg ny kunnskap. Vi bruker god tid i leken, i garderoben, i måltidene, på stelletbordet, i arbeidet med det grønne og i prosjektene vi har gjennom året. Vi arbeider med å skape gode situasjoner og gode dialoger sammen med barna. Vi benevner gjenstander og begreper med riktig uttale.

Vi har fokus på samlingsstunder. I samlingene kan voksne og barn oppleve samhold og samhörighet. Vi har både planlagte og spontane samlingsstunder, hvor vi leser bøker, synger, eksperimenterer, forteller eventyr m.m. Vi har fokus på gode situasjoner for store og små hvor vi kan undre og utforske sammen og hvor barna kan få mange nye førstehåndserfaringer.

Lek: Vi støtter opp om barns lekemuligheter og gir dem plass og tid for at leken kan få utvikle seg. «Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Leken har en egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Den er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom»

Delmål: Vi deler oss i mindre lekegrupper, slik at barna får færre å forholde seg til, noe som igjen gjør det lettere for dem å knytte bånd med hverandre. I små lekegrupper kan vi voksne lettere observere, veilede og gi støtte til barnas lek.

Vi voksne skal skape trygghet på avdelingen slik at barna tør å utfolde seg i lek og fantasi. Det legges stor vekt på frileken, hvor barna får tid til å leke og utforske barnehagen. De voksne er tilstede og tilgjengelige for barna, og deltar i leken på barnas nivå. Vi veileder og støtter barna i deres egen lek.

Gjennom leken tilegner barnet seg sosial kompetanse. Barna må tilpasse seg i det demokratiske fellesskapet vi har i barnehagen, samtidig som at det er viktig at barnet lærer å uttrykke egne behov og ønsker.

Vi jobber mye med å lære å dele med hverandre, da det hos de minste barna handler mye om meg og mine. Det er viktig at vi som voksne er tilstedeværende og ser hva barna holder på med, slik at vi kan veilede barna i konfliktløsning.

Personalet skal gå foran som gode rollemodeller og tydelige voksne, da dette skaper trygghet for barnet. Før barnet har utviklet sitt verbale språk, må det benytte seg av andre kommunikasjonsmåter. Det kan innebære å bite, klype, dytte og slå. Dette arbeider vi i personalet med å begrense og veilede barna til å finne alternative kommunikasjonsmetoder. «Personalet skal hjelpe barna til å forstå at egne handlinger kan gå ut over andre. Ikke alle handlinger er akseptable»

Vi arbeider aktivt med å anerkjenne og sette ord på barnets følelser både i formelle og uformelle læringssituasjoner.

Natur og aktivitet: Barnet skal få oppleve glede ved å ferdes i naturen og få gode erfaringer med friluftsliv i ulike årstider.

Delmål: Vi har som mål at våre minste barn skal ut minst en gang i løpet av dagen, uansett vær. Vi har hovedvekt på at det skal være en god opplevelse for barnet og tilpasser oss dermed til barnets behov.

Vi har et eget innegjerdet uteområde i barnehagen, men etter hvert som barna ønsker og mestrer det skal de få bevege seg alle deler av uteområdet. Her møter barna større utfordringer i forhold til utviklingen av motoriske ferdigheter.

Barns medvirkning:

Hovedmål: Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved livet i barnehagen gjennom aktiv deltakelse i planlegging eller vurdering.

«Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger»

Delmål: Hos de minste barna som har lite verbalt språk, er det viktig at personalet har fokus på hva barnet er interessert i. Gjennom observasjon og aktiv tilstedeværelse ser vi voksne hva barnet er opptatt av og tar dette i bruk i videre planlegging. Mye av det vi gjør i barnehagen har utgangspunkt i hva vi har sett at barna liker å holde på med. På denne måten får barna medvirke på sin egen barnehagehverdag.

